

Başbakan Turgut Özal'a Mektup

“Muhterem Başvekilim,

Bu vatanın bağrından çıkan bir peder ve muhterem bir validenin güzide terbiyeleriyle yetişmiş bir vatan evladı olduğunuzu yakînen bildiğimden, bazı hususları sizinle hasbihal etmeye kendimi mecbur bildim. Bir derece uzun olacağından usanmamanızı istirham ederim.

Aziz Başvekilim,

Bu milletin teali ve terakkisi için gayet ehemmiyetli ve büyük, hayatî ve millî bir vazifeyi ihsan-ı ilâhî tarafından omuzunuza almışsınız. Aldığınız bu vazifeyi sadece hayatî ve millî bir vazife olarak değil, aynı zamanda, dinî ve vicdanî bir vazife olarak telakki ettiğinize inanıyorum. Milletimiz, hayatından kıymetli, namusu kadar mukaddes bildiği aziz vatanımıza yaptığınız değerli hizmetler için size medyun-u şükrandır. Bir başka ifadeyle, ehl-i imanın hüsn-ü zannına mazhar olmuşsunuz. Şu millet, zatınıza karşı perverde ettiği bu derin itimat ve hüsn-ü zan inşaalah sarsılmayacaktır.

Gördüğüm kadarıyla, kendi arzusu için değil, bu millet ve bu vatani için yaşayan himayetkâr bir aksiyon adamısınız. Her memleket meselesinde ancak toplumun menfaatini esas alıyorsunuz. İşte bunun içindir ki, millet ve memleket namına geniş çapta taahhütlere girmiş ve mesuliyetler yüklenmiş bulunuyorsunuz. Sizin imkân ve kudret kaynağınız, evvela her şeyin dizgini yed-i kudretinde olan ve her hayır ind-i manevîsinde bulunan **Rabb-ül Alemin**, sonra şu millettir. Bu milletin aldığınız imkân ve kudreti yine bu milletin maddî-manevî ihyasına sarfetme cehd ve gayreti içinde bulunduğunuz, bütün ehl-i vicdan yanında müsellemdir. Bu mücadeleniz, milletin ruhuna, hissiyatına istinaden yürümeniz sayesinde biiznillah netice alacaktır. Malumdur ki: en büyük saâdetler, büyük ve çetin mücadelelerin neticesidir. *Mısır'a sultan olmanın yolu Kenan Kuyusundan, Züheyla'nın iftirasından, Mısır zindanlarından geçer.*

Malum olduğu üzere vatan ve millete ait hayırlı ve umumî hizmetlerin ve onları deruhte eden hamiyetli kimselerin karşısına çıkacak çok muzır maniler vardır ve olacaktır da. Bu maniler türlü türlüdür, renk renktir, binler çeşittir. Bu manilerin bazısı hasut ve ihtiraslı kimselerden, bir kısmı vatan ve memleket düşmanlarından, bir diğer kısmı şahsî menfaatlerini ızrar-ı nasda gören hamiyetsiz insanlardan gelmektedir. Bunlar hürriyet perdesi arkasında, hamiyet libasına bürünerek, ulüvv-ü himmetten dem vurarak, çeşitli mugalata ve telkinlerle akıl ve hayale gelmez entrikalar çevirerek, sizinle milletin arasında uçurumlar açmaya çalışmaktadırlar. Milleti ruhen ve hissien rahatsız ederek tedricen sizden koparıp, neticede, dev projelerinizi baltalamak ve akim bırakmak sevdasındadırlar. Tarih bunun benzer

misalleriyle doludur.

Şu anda bir devri kapatarak, yeni bir devri açmakla şu bereketli Anadolu toprakları üzerinde yeni bir medeniyet, yeni bir dünya kurma yolunda olduğunuzun şuurundayız. Buna kat'i bir ihtiyaç olduğu kanaatinizi sizinle paylaşıyoruz. Ancak açılmakta olan bu yeni devir hangi esaslar ve temeller üzerinde tahkim edilecektir? İşte burası çok mühimdir. *Bu esaslar, iman, ahlâk, fazilet ve irfandır.* Bunlar da hamle yapmakla fert ve cemiyetin şuru kaynaşır. Biliyorum fert ve cemiyetin iman, irfan ve ahlâkla teçhiz etmek elbette zaman alacaktır. Buna muvaffak olmak birkaç nesil de istese çok değildir. Malumunuz olduğu üzere, bir milletin yükselmesi kendini teşkil eden fertlerin fazilet ve güzel ahlâkiyle mütenasiptir. Bu meziyetlerden mahrum bulunan fertler ne kadar münevver ve ne derece tahsilli, ne nispette sanatkâr da olsalar o millet, bu fertlere istinaden bir ahenkle terakki etmezler.

Değerli Başvekilim,

Memleket çapında deruhte ettiğiniz şu millî vazife ağır bir yük olduğu gibi, şifreli kilitleri çözmek kadar da müşkildir. Biz bunun şuurundayız. Demagogların istilasına uğramış bir ülkede, siyasetin terazisini büyük bir ihtimam ve hassasiyetle elinizde tutmaktasınız. Bir taraftan devlet gairesi, diğer tarafta millet ailesi... Âdeta iki ateş ortasındasınız. Bu ateş çemberlerini yarmak için cidden sihirli bir kuvvet ve kudrete malik olmanız vücup derecesinde zaruridir. İşte o sihirli kuvvet ve kudret kaynağı ise önce Allah'ın inayeti, sonra sizi bu mevkiye getiren şu millettir. Vacib-ul Vücut Hazretlerine dua ve niyazım odur ki, iradenizin kubbesi üzerine yeis baykuşları konmasın ve ümidiniz daima gür ve hayattar kalsın.

Biiznillah, ümit ve inancınız sizin iki kuvvetli cenahınız olacak ve milletinizi arkanıza alarak dilediğiniz yüceliklere doğru pervaz edeceksiniz. Allah'ın yardım ve inayeti yaveriniz olsun.

Âlicenap Başvekilim,

Hayatım boyunca elde ettiğim tecrübelerin bana verdiği şu ki: bugünkü içtimaî yaralarımızın hepsinin temelinde Anadolu insanını layıkıyla tanımama, onun ruhuna yabancı kalma ve değer hükümlerine ters düşme yatmaktadır. Bugüne kadar ne siyasilerimiz, ne içtimaiyatçılarımız ne de edebiyatçılarımız Anadolu insanının ruhuna inemediler, onun pâk vicdanının sesini dinleyemediler. O neden memnun, neden mesrur olur, nelerden incinir ve muzdarip olur, bilemediler, yahut bilmek istemediler.

Bir Anadolu evladı olarak siz de çok iyi bilirsiniz ki, Anadolu insanının seviye-i idraki çok yüksektir: doğruyu bulmakta, iyiyi kötüden ayırt etmekte imtiyazlı bir ferasete sahiptir, âdeta bir miyardır. Bu seviye-i idrakin sesi tâ mazinin derinliklerinden gelir. Evet, gerçekleri serdeden tarihe baktığımızda, Anadolu insanının üç kıtaya hakim bir imparatorluk kurduğuna, medeniyet alemine örnek olduğunu ve onun bağrından çıkan yirmi yaşındaki bir delikanlının çağ açıp, çağ kapadığını görürüz.

Anadolu insanı, iman ve ihlasta, cesaret ve şecatte, feragat ve fedakarlıkta, şuur ve irfanda, ahlâk ve fazilette rüşdünü isbat etmiştir. Tarih boyunca, nizamın, tesanüdün, sulhun parlak sembolü olagelmıştır. Zaman zaman çileler çekmiş, ıstıraplara, yokluklara, mahrumiyete katlanmış, aç kalmış, susuz kalmış fakat asla hürriyetsiz ve haysiyetsiz yaşamamıştır. Hele dini, imanı, mukaddesatı uğruna canını dahi fedadan çekinmemiştir.

Anadolu insanı son derece fedakârdır, vefakârdır, celadetlidir, şehametlidir. Onun kalbi hürriyet ve vatan muhabbetiyle memludur. İtaat ve sabırda bir benzeri daha yoktur. O, mazinin değerlerini yapar, istikbale güvenle bakar, baktırır: ışık tutar, tutturur: muvaffakiyete giden yolunu bizzat kendisi çizer. Anadolu insanı kendisine has bir hayat yaşaya gelmiştir. Son asır müstesna, o hiçbir zaman ecnebi taklitçiliğine meyil, hatta tenezzül etmemiştir. O, sanatı, musikiyi, mimariyi, edebiyatı kendine has orijinal bir üslup çerçevesine sokmuş, estetiği, zevk-i bediyyi, yaşama sanatını elde etmiştir.

Anadolu insanı, mazinin kültür ve irfanını büyük bir mesuliyet duygusu ile omuzlarında bize kadar şerefle taşımıştır. Şimdi bize düşen en büyük vazife, onun rengini, şeklini, kokusunu, damgasını benliğimize iyice naksettikten sonra, bu şerefli emaneti nesl-i cedide tevdi etmektir.

Fakat Aziz Başvekilim,

Anadolu insanı yarım asırdır endişelidir. Mazinin kültür ve irfanını tam manasıyla massedemediğinden, alıp yaşayamadığından endişelidir. Ecdadından ona kalan müşterek duyguları, yani mukaddesatı, ahlâkı, vatan ve millet sevgisini, örf ve âdeti nesl-i cedide tevdi edememenin ıstırabını yaşamaktadır. İşte bu bakımdan vicdan-ı umumî yaralıdır, rahatsızdır, derin acılar çekmektedir. Dayanılmaz bir manevî işkenceye maruz bırakılmış durumdadır.

Anadolu insanını muzdarip kılan bu manevî işkence vasıtalarının başında **TRT** gelmektedir.

Evet, TRT bugün, Anadolu insanına işkence etmektedir. Onun örf ve adetlerine, dinî inanç ve mukaddesatına muhalif yerli ve yabancı dizilerle işkence etmektedir.

Devletin kalbi ve lisanı mesabesinde olan TRT, bugün Anadolu insanının aklına, vicdanına, sağduyusuna, milli ruhuna, müşterek duygularına, tarihine saldırmakla ona işkence temektedir.

Türlü türlü demagojilerle, şarlatanlıklarla, gayr-ı ciddi yayınlarla bu ülkenin insanlarını, hele gençlerini, ahlâkî buhranlara, sefahat ve sefalet bataklıklarına sürüklemekle işkence etmektedir.

Art niyetli yayınlarla akıl ve fikirlerini belli yörgüngeler etrafında kutuplaştırarak işkence etmektedir.

Kültür ve irfanını, musikisini, edebiyatını, sanatını, estetik duygularını, hasılı milleti millet yapan bütün değerler manzumesini tahrip yahut dejenere etmekle vicdan-ı umumîyi derinden yaralamaktadır.

Sayın Başvekilim,

Anadolu insanı sadece TRT'nin değil, basın da büyük ölçüde işkence ve tahribatına maruz kalmakta ve derin cerihalar almaktadır. Müstehcen neşriyatla, bölücülük propagandalarıyla, hem dimağı hem vicdanı hem ulvî hisleri tarumar edilmekte, karanlık mecralara doğru sürüklenmektedir.

Basın, bizde var oldu olalı, bir türlü aslî mecrasına oturtulmamıştır. Basının asil vazifesi milleti irşat ve millî vahdeti temin etmektir. Menfaat-ı milliyeyi esas tutarak milletin devlete karşı olan güven ve itimadını temin etmektir. Milleti millet yapan temel esasları gönüllere hakim kılmaya azamî gayret sarfetmektir. Süflî arzuları tehyic etmek yerine, ulvî hisleri takip etmektir. Milletin ruhuna layetezelzel bir azim, kalbine mukaddes heyecanların menbaı olan iman ve fazileti zerk etmektir. Mazinin ihtişamını, şehamet ve celadetini nazarlarda daima canlı tutmaktır.

Malumdur ki: tarih ve mukaddesattan kopan bir milleti bekleyen tek şey vardır: Anarşi ve izmihlâldir. Halbuki bugün basın, hasis ihtiraşlara yer veriyor, hakikatleri tahrif ederek ters gösteriyor. Hürriyet perdesi altında gençlerimizi nefsi emmarenin istibdad-ı rezilesi altına sokmak istiyor. Her gün birtakım sun'î hadiseler ihdas ederek vicdan-ı umumîyi rencide ediyor. Nazarlara birtakım hayalî ve vehmî tehlikeler sunarak memleketimizi tehdit eden gerçek tehlikeleri perdelemeye çalışıyor. Diğer taraftan, dürüst devlet adamlarına, haysiyet ve şereflerine münasip olamayan istinatlarda bulunmakla devletin iç ve dış itibarını sarsmaya gayret gösteriyor. Bu milletin inandığı, mukaddes tanıdığı, itibar ettiği değerlere tercüman olması gerekirken, tam aksine ecnebilerin naşir-i efkarı oluyor.

Bugün milletimizi necip meziyetlerinden, ulvî seciyelerden, âlî faziletlerden soyacak kadar ileri gitmiş bir sihirbaz basınla karşı karşıyayız. Ruhî ve fikrî dengesizliklere maruz, zevk ve sefahate malûl neslimiz perişan bir hayata doğru çekilmek isteniyor. Matbuat sütunlarında bu milletin şan ve şerefine, edep ve iffetine yakışmayacak yazılar ve resimler yer alıyor. Bu ne dehşet bu ne vahşet bu ne zulümat bu ne gaflet ve bu ne hıyanettir!..

12 Eylül öncesi bu milletin ellerine silah tutuşturulan aynı zihniyet, şimdi onların ellerinde ahlâksızlığı terviç eden müstehcen neşriyatı tutuşturuyor. Sefahat rüzgârları ve dalalet fırtınalarıyla kat kat çelik istihkamları delip geçen radyasyon şuaları misüllü, kalplerde, ruhlarda, vicdanlarda, iffetlerde, tedavisi çok müşkil cerihalar, rahneler açıyor. Bu milletin imanını, mukaddesatını, iffetini böylece vurarak onu benliğinden uzak, gayesiz, davasız ve şuursuz bir toplum haline getirmek istiyor.

İşte Sayın Başvekilim, Anadolu insanı böylesine korkunç bir ihanet çetesiyle karşı

karşıyadır ve pek korkunç bir akıbeta doğru sürüklenmektedir. Bütün memleketi sarsan bu müthiş felaket ve faciadan hiçbir fert kendisini kurtaramaz.

Bugün **Millî Eğitimimiz** de Anadolu insanının yaralarına merhem sürmekten, ıstıraplarını dindirmekten ve endişelerini gidermekten pek uzaktır.

Milleti ayakta tutan müesseseler önem sırasına göre ele alındığında en başta Millî Eğitim ve camiası gelmektedir. Şayet, bu camia kendine düşeni yapmazsa milletin ve hele gençliğin yarınlarının ne hale geleceğini takdir buyurursunuz.

Anadolu insanı, eğitimimizin sağlam ve sağlıklı olmadığını pek âlâ bilmektedir. Çünkü, eğitimimizin üstün değerleri idrak ve takdir eden insanlar yetiştirmediği: sanatın, edebiyatın siyasetin, üniversite erbabının durumundan bellidir. Eğitimimiz, faydalı olan değerlerimizi bugüne kadar ya küçümsedi, alaya aldı: yahut zararlı unsurlar olarak vehmedip telkin etti: hatta bundan da öte onlara karşı amansız biçimde savaş açtı. Öte yandan kokuşmuş, pespaye fikir ve görüşleri medeniyetin ve saâdetin vazgeçilemez şartları olarak telkin etti. Yıkıldığı ve hâlâ da yıkmaya çalıştığı o güzelim milli değerlerimiz yerine, Avrupaperestliği, egoizmi ve materyalist fikirleri yerleştirdi. Bugüne kadar millî eğitimimizin mahsulü çoğunlukla, tarihine yabancı, mazisinden habersiz, milletini ve vatanını sevmekten haz duymayan, manevî değerlere sırt çevirmiş, yabancı doktrinlere açık, mes'uliyet duygusundan mahrum, şehvanî heveslerin zebunu, behimî hislerin mahkumu, duygusuz, meselesiz, kozmopolit bir gençlik olmuştur. Anadolu insanının derdi, ıstırapı işte budur. Onun bu ıstıraptan kurtulabilmesi ve Millî Eğitimimizin değişmeyen sağlam kıstaslar üzerine oturtulması zarurîdir.

Millî Eğitimimiz, manevî boşlukları doldurmamış milletlerin bir gün çökeceklerini göz önünde tutarak sadece bugün değil, yüz sene sonrasını, hatta kıyamete kadar gelecek nesilleri düşünmek mecburiyetindedir.

Millî Eğitimimiz, mukaddes değerlerimizi körpe dimağlara ne pahasına olursa olsun sevdirmeli ve devletimizin, milletimizin, birlik ve beraberliğimizin her nevi düşmanlarını onlara her vesileyle tanıtmalı ve çocuklarımızı bu tehlike karşısında daima müteyakkız kılmalıdır.

Millî Eğitimimiz, tarafsızlık adına kendi değerlerimizle yabancı kültür değerlerinin gençlerimize birlikte ve eşit şartlarda verilmiş olmasının mazide milletimize ve devletimize neye mal olduğunu görmenin tecrübesiyle gençlerimizi dinden, millettten, vatandan, iffetten, doğruluktan taraf olarak yetiştirmelidir.

Millî Eğitimimiz, gençliğimizi birbirinden farklı birçok yabancı kültürlerin erozyonuna maruz bırakılmamalı, onlara yabancı kültürleri ezberletmek yerine, kendi öz kültürümüzü yaşatmalıdır.

“Herkes çobandır, herkes idare ettiği raiyetinden sorumludur.”

hadis-i şerifi, hane reisinden, devlet reisine kadar herkesi, çevresinde olup bitenlere karşı kendi çapında mesul tutuyor. Bu mesuliyetten en büyük hisse Millî Eğitime düşmektedir. Vatan bir milletin hanesi olduğundan, Millî Eğitim bu hanenin çocuklarının, gençlerinin kalp ve ruhlarına iman, istikamet, samimiyet, fazilet, hamiyet, fedakarlık gibi mukaddes mefhumları zerk etmekle mükelleftirler.

Millî Eğitim yetkilileri için mesuliyetlerini müdrük olmak, ifa etmek veya ifâya çalışmak farz-ı ayndır. Malumunuzdur ki, gemiyi idare eden kaptan, gemiyi hem dıştan hem de içten gelebilecek tehlikelere karşı muhafazadan sorumludur. Öte yandan maarif gemisinin yolcuları hükmünde olan talebeler de gemiyi kollayıp, gözetmek hususunda kaptana müzahir olmakla mesul ve muvazzaftır. Bu durum onlar için bir farz-ı kifayedir.

Evet kaptan, gözünü pusuladan ayrılmamalı, geminin içini de devamlı kontrol ve murakabe etmelidir. Kaptanın eli dümende, gözü pusulada, kulağı ise yolcularda olmalıdır.

Millî Eğitim, fonksiyonunu tam manasıyla icra edemez de gençlerimizin hissiyatı ilim, irfan ve vatan sevgisi yerine sefahat ve sarhoşluk ile teheyyüç ederse, o zaman fikir ve kültür hayatımız süratle hezimete uğrar ve neticede yabancı kültür ve âdetler karşısında maddi ve manevî hayatımız erir ve sonunda muzmahil olur gider.

Bu vadide en büyük vazife ve mes'uliyet öğretmenlerimize düşmektedir.

Öğretmenlerimizin, her şeyden önce ilimde muktedir, dinde salabetli, talebelere şefkatli, gayyur ve hüsn-ü ahlâkta örnek olmaları ve hayat-ı milliyemiz üzerinde ciddî bir tesir icra edecek güçte olmaları lazımdır ki: bu hasletler, ilim ve irfan yuvalarında, öğrencilere sirayet etsin, onlara nümûne-i imtisal olsun ve bu güzel hasletler vatan sathında ihya edilsin. Böylece millet ve vatanını seven, tarihine, kültürüne, örf ve an'anelerine sımsıkı bağlı, yüksek ahlâk sahibi, faziletperver, yüce idealler peşinde koşan ve himmetini sadece milletine hasreden bilen bir nesli yetiştirmek mümkün olabilir. İşte o zaman Milli Eğitimimizden hasretini çektiğimiz, mahir san'atkarlar, müdakkik alimler, mütehassıs mütefenninler, dirayetli devlet ricali, müdebbir hükümet adamları, büyük feylesoflar, dahî mütefekkirler, vatanperver şairler isteyebiliriz.

Aziz Başvekilim,

Millî Eğitimin, basının, TRT'nin ve netice itibarıyla Anadolu insanının bugünkü hale düşmesinde mazide işlenen büyük bir taktik hatasının azim payı bulunduğu malumunuzdur. Biz şu imrendiğimiz terakkiyat-ı maddiyeyi, sanatı, fûnûn-u cedideyi nerede olsa, velev diyar-ı küfür olan Çin'de de olsa almamızı emreden Hadis-i Peygamberiyi rehber edinemedik. Avrupa'nın akıllara hayret veren o şayeste-i takdir

fen ve teknolojiyi alamadık. Tam aksine Avrupa müttefiklerini bile utandıracak, yüzlerini kızartacak, o şayeste-i nefret olan sefahat ve rezaletine talip olduk. Avrupa'yı böyle bir asırdır körü körüne taklit ettik. Bu noktada Japonlar gibi yapamadık. Onlar Avrupa'nın ilim ve teknolojilerine talip oldular, biz ise: sefahat ve rezaletine...

Japonlar II. Dünya Harbi'nin çok ağır darbelerine rağmen, mazilerine, örf ve adetlerine sınımsız bağlılıkları ve vatanperver ruh yapıları sayesinde, bugünkü seviyelerine ulaştılar. Bize gelince, Avrupa'nın adetlerini, örf ve an'anelerini taklitle yetindik, fertlerimize,

“Kimin himmeti milleti ise o tek başına küçük bir millettir.”

şuurunu veremedik. Bir kısım insanımız, servetin ihtişamı içinde yüzmeyi, bir kısmı sefahat peşinde koşmayı, diğer bir kısmı şan ve şöhret içinde yaşamayı, bir başka grubu da siyasî ihtiraslarını tatmin etmeyi gaye-i hayal ederek, himmetleri bunlarla sınırlandırdılar.

Öte yandan, idealizmden ve realizmden mahrum bir kısım aydınlarımız, erişilmez fildişi kulelerine çekilerek millete yukarıdan baktılar, onun mukaddesatıyla, örf ve adetleriyle, tarihi ve kültürü ile istihza ettiler. Yabancı kültürlerle hayran olup, ecnebî âdetlerine itibar ettiler ve sonunda bizi Japonlar seviyesine eriştirecek yolu, bu sözde aydınlar seddettiler ve tıkadılar. Ama bu yol mutlaka açılmalıdır. Bu yolun açılması için, Anadolu insanı gönüllerini, ıstıraplara, çilelere kayıtsız şartsız açan, bu uğurda her türlü cefayı kendilerine bir nevi zevk ve sefa bilen vefakâr ve fedakâr rehberlere muhtaçtır. Anadolu insanının hakiki aydınlara, mazisine bağlı vatanperverlere, her çeşit ecnebi taklitçiliğinden müberra, öz be öz Anadolu kokan seviyeli, faziletli, çalışkan ve vakur adamlara, hava ve su mesabesinde ihtiyacı vardır.

Anadolu insanı, vatan sevgisi, din ve millet aşkıyla donatılmış, mesuliyet duygusuyla örülmüş, sağlam karakterli, fedakâr öğretmenlerden müteşekkil, eğitilmiş, eğitim ordusuna bilhassa ve öncelikle son derece muhtaçtır.

Anadolu insanı, cesur, çalışkan, vatanperver, mukaddesatına bağlı, dinamik genç nesillere, iffetli, seciyeli, faziletli genç kız ve annelere, idealist aile reislerine muhtaçtır.

Anadolu insanı, yapacağı icraatların akıbetini önceden görecektir ince bir basirete sahip olan ve düşüncelerini şahıslara değil, milletine ve ülkesine hasreden, şahsî sürûr ve neşesini milletin huzur ve saâdeti içinde arayan inançlı ve haysiyetli devlet ricaline, dürüst siyaset adamlarına muhtaçtır. Bugün **elli beş milyonluk** bir kitlenin nabzını elinde tutan bir devlet reisi, elbette, nabzını tuttuğu milletin örf,

âdet, mukaddesat, inanç, tarih ve müşterek duygularının mecmuunu bir bütün olarak kabul edecek ve ona göre icraat yapacaktır. Bu, milletimizin pek tabîî bir hakkı, demokrasinin de icabıdır.

Memleketimizin içtimaî murakabe ve kontrolü, örf ve âdetlerin yardımıyla teyit edilmez ve desteklenmezse, hukukî müeyyideler yetersiz kalır. Hukuk, yalnız objektif münasebetleri tanzim etmeye çalışır: vicdan-ı umumîye söz geçirmez ve ihata edemez. Kanunların aciz ve gafil olduğu yerlerde, örf ve âdetlerin daima uyanık ve her zaman caydırıcı rolünün canlı olduğu unutulmamalıdır.

Hukuk sistemi, tesis edilirken vicdan-ı umumîyi Allah korkusuyla uyanık tutmak ve onu kendi kendini murakabe şuuruna erdirmek zarurîdir.

Millete yol gösteren aydınlarımızın faaliyetlerden ziyade, yaşanmış ve muvaffak olmuş tecrübelerden istifade etmeleri zarurîdir. Tarihî bir gerçektir ki: Avrupa Rönsans'a doğru şahlanmadan önce İslâm kültür ve medeniyetini araştırmaktan başka, "Antikite" denilen Milat öncesi Roma ve Yunan medeniyetlerine de inerek, faydalı bilgiler ve sistemleri keşfetmiş ve böylece keşifler çağına doğru hızlı adımlarla durmadan ilerlemiştir.

Hal böyle iken, neden bizim aydınlarımız, ecdadımızı yükselten, medenî kılan, münevver eden, saâdete ve huzura kavuşturan unsurları keşfetmek zahmet ve külfetine katlanmıyorlar? Eğer maziyi yücelten ruh, bu millete yeniden nefhedilebilse, Anadolu insanı, hiç şüphesiz harika bir muvaffakiyetle, kısa zamanda, dağları sarsacak güçteki himmetiyle Almanya ve Japonya'yı çok geride bırakacaktır. Evet, Anadolu insanı, bu ruh ve cevheri hâmindir. Yeter ki, fert ve cemiyetin vicdanı bir potada eritilsin, ona göre sağlam ve müstakim bir hedef gösterilsin. O zaman, ahlâka, fazilete, ilme, irfana, sanata doğru nasıl parlak ve şaşıalı hamlelerin yapılacağı görülecektir.

Ecdadımız, yetiştirdiği sayısız âlim ve mütefekkirlerle Anadolu'yu bir kültür ve medeniyet merkezi haline getirmiştir. İlim, fikir ve sanat adamları ve onların faaliyetleri devamlı himaye görmüştür. Bunların murakabesi hususunda da gayet uyanık ve şuurlu bir yol takip edilmiştir. Millet ve devlete yönelik dahilî ve haricî bütün cereyanlar hassasiyetle kontrol altında tutulmuş, icabında çökertilmiş, yok edilmiştir. Bu çeşit hadiseleri, tarihî vesikalar ışığında devamlı seyrediyoruz.

Değerli Başvekilim,

Mektubuma nihayet vermeden önce, bu Müslüman milletin önemli bir yarasına, **Ayasofya meselesine** dokunmadan geçemeyeceğim. Takdir buyurursunuz ki, Ayasofya, bu şuurlu millet açısından sıradan bir mabet değil, köklü ve mesajlar dolu bir semboldür. Orta Çağı kapayıp, Yeni Çağı açan bir fethin semboldür. Sanki Fatih'in ruhu Ayasofya'da, Ayasofya'nın Fatih'te cem olmuş, içiçe kaynaşmıştır. Beş asır boyunca böylece bayraklaşmış ve milletin gönlünde taht kurmuş bulunan Ayasofya, maalesef şimdi mahzundur. Çünkü esirdir. Maddeten olmasa da manen,

Hristiyan Avrupa'nın esiri olmuştur. Bu sembolün kapalı tutulması ve zincire vurulması memleketimizde Hristiyan kültürünün hakimiyetini temsil etmektedir. Açılması ise bu Müslüman milletin, hatta alem-i İslâm'ın büyük bir manevî zaferi olacak, İstanbul sanki yeniden fetholunacaktır.

Faziletmeab Başvekilim,

Bediüzzaman Hazretleri merhum Adnan Menderes'den iki şey istemişti: *“Risale-i Nur'un serbestiyeti ve Ayasofya'nın açılması.”* Sonsuz şükran duygularıyla ifade ediyorum ki: Risale-i Nur'un yasak eserler olmadığı ilk defa sizin devrinizde, meclis kürsüsünden, dünyaya ilân edildi. Bu tarihi ve şerefli hizmet sizin iktidarınıza nasip oldu. Böylece Bediüzzaman Hazretleri'nin manevî himmetlerine mazhar oldunuz ve Nur Talebeleri'nin teveccühünü kazandınız. İnşaalla Ayasofya'yı da esaretten kurtarıp yeniden mabet haline getirmek şerefi de size nasip olur. Buna muvaffak olabildiğiniz takdirde, Peygamberimiz (asm.)'in senasına mazhar büyük kumandan Fatih'in ve onun kahraman askerlerinin manevî himmetlerini arkanızda bulacaksınız.

Bediüzzaman Hazretleri'nin Ayasofya üzerinde ehemmiyetle durması, hatta Menderes Hükümetinin devamını Risale-i Nurların serbestiyetine ve Ayasofya'nın açılmasına bina etmesi, bana şu kanaati verdi ki, başta Peygamberimiz (asm.) olarak bütün manevîyat ordusunun ruhları Ayasofya ile ciddi alakadardır. Ve onun açılmasına vesile olanlar, biiznillah, bu ordunun manevî desteğini arkalarında bulacaklardır.

Âl-i himmet Başvekilim,

Umarım, bu uzun hasbihalimde sizi usandırmamışımdır. Neyleyeyim ki, ben de memleketin meseleleriyle meşgul, ısrıplarıyla mustaribim. Topyekûn milletimizin ve bilhassa genç nesillerimizin manevî değerlerden süratle uzaklaşması, milletimizin nabzını elinde tutan sizlerin olduğu kadar benim de en büyük endişe kaynağımdır. Çoğu insanımızın,

“Âhireti bildiği ve iman ettiği halde, dünyayı âhirete severek tercih ettiği, kırılacak şişeye bakî bir elmas fiatını bilerek, rıza ile verdiği, egoizmin ruhları istila etmesiyle şefkat ve muavenetin yerini, refah yarışının aldığı günümüz atmosferinde, milletin ve gençliğin bu tehlikeli gidişine vatandaşlarımızın gereken hassasiyeti göstermemesinden fevkalade müteessirim. Hayatı ve cihanı sarsan bu hadiseler ve dehşetli cereyanları düşündükçe tüylerim ürperiyor. Bu halettteki bir ruh sizi rahatsız etmiş ise hoş görünür.”

Hamiyetperver Başvekilim,

Asırların terakümüyle hasıl olan bugünkü elim neticenin bir anda ortadan kalkmasını,

dessas komiteciler ve müfsit aletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumînin ve efkar-ı âmmenin bir anda tedavisini elbette beklemiyoruz. Türkiyemiz, jeopolitik bakımdan ne kadar hassas bir noktada ise, zat-ı âlinizin de dahilî ve haricî düşmanlar karşısında o derece hassas bir mevkiye bulunduğunuzu müdrükiz. Sizden bugün için, nelerin istenip nelerin istenmeyeceğini de çok iyi anlıyoruz. Ama bu yaralara ne bahasına olursa olsun bir neşter vurmanın da elzem olduğunu görüyoruz.

Ben şahsen, bu hususta zat-ı âlinizin büyük tecrübe, geniş feraset ve fevkalâde dirayetinize tam manasıyla itimat etmekteyim. Milletimizin maddî ve manevî terakkisi için gösterceğiniz fevkalâde gayretler yanında, onun manevî mes'elesini de bizzat ele aldığınız ve gerekli tedbirlere bizzat kafa yordunuz takdirde, seleflerinizin hayallerinden dahi geçmeyen çözümler getireceğinize Allah'ın inayetiyle inanıyor ve güveniyorum.

Tevfik-i İlâhî sizin ve dava arkadaşlarınızın refikî olsun...

20 Mart 1989

Mehmed KIRKINCI